

Sorø Afdelingen

Formand: Niels Hilker, Smedevej 66, 4180 Sorø
Telefon: 30.40.05.09. - Mail: Niels.Hilkers@gmail.com
Mail: Soroe@dn.dk

Noter fra en aften med præsidenten for DN, Maria Reumert Gjerding, på Værkerne i Sorø, onsdag d. 29. marts 2023.

Noter og fotos taget af næstformand for DN Sorø, Rolf Lehrmann.

Under overskriften "Hvad gør vi med de to store kriser: Klima og Biodiversitet?" havde DN Sorø indbudt til et peptalkforedrag af DNs præsident, Maria Reumert Gjerding, der ville understøtte deltagernes viden, håb og handlekraft.

Det er meget sjældent, at det er muligt at formå præsidenten til at deltage i et sådant møde, så afdelingen – DN Sorø - havde gjort meget for at det skulle blive en uforglemmelig aften. For det første skulle foredraget annonceres bredt, dvs. at vi brugte både hjemmeside, nyhedsbrev, Facebook og den lokale presse samt direkte invitation til nabo DN-afdelingerne.

Præsidenten for DN, Maria Reumert Gjerding, på talerstolen i gang med oplægget

De lokale medier er, som altid, gode til at bringe dens slags nyheder og arrangementer, mens det var noget af en udfordring, at få lov til at bringe en annonce (boostning) i Facebook. 2 gange blevannoncen blankt afvist af Facebook for at være for politisk. Algoritmerne kan tydeligvis ikke lide, at der står noget om klima og krise. Først da sekretariatet gik i direkte dialog med Facebooks nordiske afdeling lykkedes det at få lov at bringeannoncen. Denne kom så mere bredt ud og fik da også en række beske kommentarer med, lige fra personangreb på præsidenten til hadefulde beskeder om DN og om DNs støtte til Naturnationalparker. Enkelte af kommentarerne blev besvaret, men de fleste blev blot ignoreret.

På selve aftenen lød der ingen beske kommentarer, hele aftenen var meget konkret om naturens og klimaets tilstand og de muligheder vi har gang i for at gøre noget ved det og præsidenten påpegede, såvel udfordringer som dilemmaer kan løses, blot der er vilje til det.

DN Sorøs mange aktive stillede i øvrigt velvilligt op og sørgede for at det blev en fin aften. Der

blev gjort en stor indsats for at fremskaffe og opstille stole til de ca. 100 deltagere og til at brygge kaffe og ikke mindst til at rydde op efterfølgende. En stor ros til Værkerne, som gør det muligt at benytte huset så intenst. Der var 3 store arrangementer på Værkerne den aften, så der var brug for mange stole, et godt internet, gode, store skærme og 2 kaffemaskiner, som konstant var i brug.

Et udsnit af DN Sorø's mange frivillige som gjorde dagens arrangement muligt

Såvel deltagere som præsidenten kom meget præcist kl. 19:00 og uden de store indledende øvelser bød formanden for DN Sorø, Niels Hilker, velkommen til Præsidenten for DN, Maria Reumert Gjerding, som straks tog over.

Præsidenten var godt forberedt og brugte en kort, men oplysende præsentation for at understrege sine pointer om at vi befinder os midt i to kriser: En klimakrise og en biodiversitetskrise. Disse hænger uløseligt sammen, og derfor må de også løses i samspil. Vi skal op i et helt andet gear i Danmark, hvis vi skal nå både biodiversitets- og klimamål. Der skal et holdningsskifte til, så vi ikke længere ser naturen som en omkostning for samfundet eller som en barriere for at nå klimamål, men i stedet som en tæt allieret i klimakampen. Kampen for natur og klima skal samtænkes og kræver en indsats fra os alle.

Marias sidste ord på foredraget var lige i DN's ånd: Naturen er løsningen på klimakrisen!

Et udsnit af de mange deltagere i aftenens arrangement, optalt til i alt 97

Der var efterfølgende stor spørgelyst fra salen, og trods udfordringer med lyden fra mikrofonerne, lykkedes det at få en god debat i gang. Enkelte spørgsmål/svar fik referenten fat i:

Spørgsmål/kommentar: Hvad skal vi snakke med Landbrug og Fødevarer om?

Svar: Der er masser af emner vi skal snakke med landbruget om, idet vi fortsat er meget langt fra at nå de beskrevne mål på landbrugsområdet primært omkring udtagning af lavbundsjord og generelt en omstilling af landbrugsdriften gerne drevet af en CO₂-afgift. Der er tale om et voldsomt puslespil med rigtig mange lodsejere – jordfordelingen skal sættes i gang over det hele – kommuner og landboforeninger skal være medspillere. Det er en voldsom og kompleks problemstilling. Landmændene vil gerne, men det er komplekst. Puljerne bliver overansøgt, så snart de stilles til rådighed. Kommunernes rolle er faciliterende.

Spørgsmål/kommentar: Udvalgsformanden for Sorø Kommunes udvalg for Natur, Teknik og Plan kommenterede, at der generelt skal investeres penge og viden for at sikre fremtidens grundvand. Kommunerne kan ikke facilitere de boringsnære områder ad frivillighedens vej. Der bør etableres nogle fonde til at facilitere dette, og det er Kommunernes håb, at DN vil støtte op omkring dette. Han så en nødvendig 2-strengt indsats omkring drikkevandet 1) et forbud med et sprøjtefrit område omkring de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) og 2) grundvandsmagasiner med sprøjtefrie områder gennem opkøb og evt. tilbagesalg med bindinger (200.000 ha).

Spørgsmål/kommentar: Hvordan bevarer man levede hegn og diger på trods af jordfordelinger.

Svar: Præsidenten forklarede, at selve beskyttelsen synes at være smuttet i lovgivningsarbejdet, men at der arbejdes på at få denne på plads igen.

Spørgsmål/kommentar: Hvad kan vi gøre, når klimaflygtninge bevæger sig mod Europa.

Svar: Problemet med kommende klimaflygtninge bliver pt. undervurderet, men vi skal heller ikke være blinde for, at vi i Danmark selv står overfor en krise, for vi er selv et lavtliggende land, som står overfor store udfordringer med stigende vandstand.

Spørgsmål/kommentar: Formanden for Sorø Kodriverlaug så store udfordringer med afgræsning af de skovenge som lauget pt. står for, men hvor det kan blive svært fremover at få køer til at afgræsse. Formanden så gerne en mærkningsordning med et naturplejemærke.

Svar: Præsidenten var meget glad for det arbejde som kogræsserlaugene udfører og som er meget væsentligt for bevarelsen af de små skovenge. Men på sigt, er det ikke den rigtige løsning. Løsningen på biodiversitetskrisen kræver store intakte økosystemer. Men de 2 løsninger kan godt eksistere samtidig meget længe.

Reelt er der brug for at landbruget reelt omstiller sig, men det er absolut ikke enkelt. Pt. er der bundet så meget kapital i det nuværende system, og her vil mange ikke kunne omlægge. Omlægning til mere ekstensivt landbrug må være vejen, f.eks. a la det, der foregår på Skovsgaard Gods med store arealer med helårsgræssende kvæg og hvor både klima og biodiversitet har det rigtig godt.

Spørgsmål/kommentar: Er der regenerative landbrug i Europa, man kunne inspireres af, med en stor effekt?

Svar: DN har kastet sig ind i arbejdet med en natur- og biodiversitetslov. På alle marker skal der leveres på både klima og biodiversitet. Præsidenten vil meget gerne besøge et regenerative landbrug, det er der fremtiden ligger. Økologien kan ikke det hele, den kan ikke

alene levere både på klima og biodiversitet. DN skal arbejde på at vi skal facilitere omstillingen for erhvervene.

Spørgsmål/kommentar: Spørgsmålet om vedvarende energi og anvendelse af atomkraft blev der spurgt ind til.

Svar: DN har efter en længere proces fremlagt vores mening om placering af vindmøller. Skriftet kan ses på DNs hjemmeside. Det er klart, at placeringen af såvel vindmøller som solcelleanlæg skal friholdes fra beskyttede naturområder og i øvrigt "Særligt værdifulde landskaber" som skal friholdes. (jvf. planloven), men via en statslig planlægning skal vi sørge for at afsætte arealer til den nødvendige grønne omstilling.

Det er i øvrigt vigtigt, at alle anlæggene skal kunne genanvendes efter brug og så skal vi især kigge generelt på vores forbrug, bl.a. vores forbrug af pesticider.

Behovet for genbrug er meget væsentligt for det hele og det forbinder klimakrisen og biodiversiteten.

Spørgsmål/kommentar: Der blev kommenteret på de nye muligheder med små, kompakte atomanlæg, som med den nye teknologi, på meget lidt plads og uden risiko, vil kunne løse en stor del af vores energibehov.

Svar: Det er ikke en eksisterende teknologi, og vi kan ikke vente med at gøre noget ved krisen. Om det vil blive en brugbar og ønskelig løsning må vi lade tiden vise, men vi skal reagere nu, ikke vente på at teknologien løser det for os.

Efter den gode debat blev der klappet for en rigtig god aften.

Tak til alle som deltog og til de som hjalp med til at gøre det til en fin, oplysende aften samt en stor tak til præsidenten for et fint oplæg.

Sorø 29. marts 2023.

Præsidenten og formanden, Maria Reumert Gjerding og Niels Hilker efter en god aften på Værkerne.